

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA PRIE
LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL T. K. 2015-10-11 SKUNDO**

2015 m. gruodžio 14 d. Nr. S-241 (7-242/2015)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie
Lietuvos Respublikos Vyriausybės,
susidedanti iš:

komisijos pirmininkės
komisijos narių

Editos Veršalienės
Lauros Milašiūtės
Rasos Stravinskaitės
Andriaus Veniaus
Linos Vosylienės – pranešėja

sekretoriaujant
dalyvaujant mokesčių administratoriaus atstovui
mokesčių mokėtojui nedalyvaujant

Jūratei Dalmantaitei
I. J.

2015 m. lapkričio 24 d. posėdyje išnagrinėjusi T. K. (toliau – Pareiškėjas) 2015-10-11 skundą dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Inspekcija) 2015-09-15 sprendimo Nr. 68-164, n u s t a t ė:

Inspekcija 2015-09-15 sprendimu Nr. 68-164 patvirtino Vilniaus apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos (toliau – Vilniaus AVMI) 2015-06-19 sprendimą Nr. (4.65)-FR0682-394 dėl patikrinimo akto tvirtinimo. Sprendime nurodoma, jog Vilniaus AVMI atliko Pareiškėjo 2008-01-01–2008-12-31 laikotarpio gyventojų pajamų mokesčio (toliau – GPM) apskaičiavimo, deklaravimo bei sumokėjimo į biudžetą patikrinimą ir surašė 2015-04-27 patikrinimo aktą Nr. (4.65)-FR0680-273, kuriame Pareiškėjui apskaičiavo 28651,53 Eur mokėtiną į biudžetą GPM. Patikrinimo metu nustatė, kad Pareiškėjas 2008 m. iš Latvijos Respublikoje registruotų bendrovių SIA „R1“ ir SIA „N1“ į savo asmeninę sąskaitą banke „Swedbank“, AB, gavo 115570 Eur ir 17000 Lt pinigines lėšas. Atskaičius banko mokesčius (561,74 Eur ir 102 Lt), Pareiškėjas iš banko sąskaitos grynaisiais išėmė 115008,26 Eur ir 16898 Lt. Pareiškėjas nepateikė jokių gautas pajamas pagrindžiančių dokumentų, todėl patikrinimo metu Pareiškėjo pajamos buvo priskirtos B klasės pajamoms ir, vadovaujantis 2002-07-02 Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo (Žin., 2002, Nr. 73-3085; toliau – GPMĮ) 6 straipsniu, pritaikius 24 proc. GPM tarifą, apmokestintos 28651,53 Eur GPM. Vilniaus AVMI 2015-06-19 sprendimu Nr. (4.65)-FR0682-394 dėl patikrinimo akto tvirtinimo minėtąjį aktą patvirtino, nurodydama Pareiškėjui į biudžetą sumokėti 28652 Eur GPM bei apskaičiuotus 21263 Eur GPM delspinigius ir skirtą 2865 Eur GPM baudą.

Centrinis mokesčių administratorius, įvertinęs mokesstinės bylos medžiagą, sprendime konstatuoja, kad Vilniaus AVMI 2015-06-19 sprendimas Nr. (4.65)-FR0682-394 tvirtintinas. Nurodo, kad Vilniaus AVMI patikrinimo metu nustatė, kad į Pareiškėjo asmeninę sąskaitą Latvijos Respublikoje registruota bendrovė SIA „R1“ 2008 m. dalimis pervedė 56250 Eur pinigines lėšas nurodydama „RIBOTOS ATSAKOMYBĖS BENDROVĖ „R1“. Atskaičius 335 Eur banko mokesčius, Pareiškėjas iš sąskaitos grynaisiais išėmė 55915 Eur. SIA „N1“ per keturis kartus 2008 m. į Pareiškėjo sąskaitą pervedė 59320 Eur ir 17000 Lt. Atskaičius 226,74 Eur ir 102 Lt banko mokesčius, Pareiškėjas iš banko sąskaitos grynaisiais išsiėmė 59093,26 Eur ir 16898 Lt. Taigi, iš viso Pareiškėjas iš Latvijos Respublikoje registruotų įmonių į savo asmeninę sąskaitą gavo 115570 Eur ir 17000 Lt. Iš banko išsiėmė 115008,26 Eur ir 16898 Lt. Mokesčių administratoriui 2012-06-07 ir 2012-06-14 pateiktuose paaiškinimuose Pareiškėjas nurodė, kad į jo sąskaitą Latvijos bendrovių SIA „R1“ ir SIA „N1“ pervestus pinigus atidavė S. M. . Taip pat nurodė, kad su minėtomis bendrovėmis jokie ryšiai jo nesieja, paskolų sutarčių nepasirašinėjo, pinigų iš bendrovių nesiskolino. Latvijos Respublikos mokesčių administratoriui pateiktame 2013-04-09 paaiškiniame S. M. nurodė, kad Pareiškėjo pavardė jam negirdėta, finansinių sandorių su juo neturėjo.

Nurodoma, jog Pareiškėjui buvo įteiktas 2013-12-16 mokesčių administratoriaus nurodymas Nr. (4.65)-304-KD-1001 pateikti juridinę galią turinčius dokumentus, pagrindžiančius piniginių lėšų 2008 m. gavimą iš Latvijos Respublikoje registruotų bendrovių SIA „R1“ ir SIA „N1“ ir tų piniginių lėšų perdavimo. Pareiškėjo atstovas 2014-01-10 pranešimu informavo, kad įvykdyti mokesčių administratoriaus nurodymo pateikti dokumentus dėl lėšų gavimo ir jų perdavimo Pareiškėjas negali, nes tokių dokumentų neturi. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, patikrinimo akto tvirtinimo metu konstatuota, kad Pareiškėjas 2008 m. gavo 416040,10 Lt (115570 Eur x 3,4528) + 17000 Lt) kitų pajamų, kurias privalėjo deklaruoti ir nuo jų apskaičiuoti bei sumokėti GPM.

Sprendime taip pat nurodoma, jog fizinių asmenų 2008 m. gautų pajamų apmokestinimą Lietuvos Respublikoje reglamentavo GPMĮ, kurio 3 straipsnyje yra nustatyta, kad pajamų mokesčių moka pajamų gavęs gyventojas, o šio įstatymo 5 straipsnyje yra nustatyta, kad nuolatinio Lietuvos gyventojų pajamų mokesčio objektas yra gyventojų pajamos, kurių šaltinis yra Lietuvoje ir ne Lietuvoje. To paties įstatymo 6 str. 3 dalis nustato, kad 24 proc. pajamų mokesčio tarifas yra taikomas pajamoms, nenurodytoms šio straipsnio 2 dalyje. Pagal GPMĮ 22 str. 3 dalies nuostatas gautos pajamos, kurios nepriskiriamos A klasės pajamoms, priskiriamos B klasės pajamoms. Vadovaujantis GPMĮ 25 bei 27 straipsnių nuostatomis gyventojas, gavęs B klasės pajamų, privalo jas deklaruoti metinėje pajamų mokesčio deklaracijoje ir nuo jų sumokėti mokesčius. Atsižvelgiant į tai, Inspekcijos teigimu, vertinant apmokestinimo GPM pagrįstumą, mokesčių administratoriaus patikrinimo metu nustatytos Pareiškėjo iš užsienio įmonių gautos pinigų sumos gali būti neapmokestinamos pajamų mokesčiu tik tuo atveju, jeigu yra įrodymų, patvirtinančių, jog Pareiškėjo gautos lėšos nėra gyventojų pajamos. Nepateikus įrodymų, kad Pareiškėjo iš užsienio įmonių gautos pinigų sumos nėra apmokestinamosios pajamos, turi būti apskaičiuotas GPM.

Sprendime pažymima, kad minėtos pinigų sumos pervedimo į Pareiškėjo sąskaitą faktas yra nustatytas ir Pareiškėjas to neginčija, tačiau tvirtina, jog šie pinigai buvo skirti ne jam, o S. M. ir kad išgryninęs pinigus, juos atidavė S. M. . Iš byloje pateiktų Pareiškėjo vardu „Swedbank“, AB, atidarytos banko sąskaitos išrašų, kurie patvirtina Latvijos bendrovių SIA „R1“ ir SIA „N1“ pervedamas ginčo pinigų sumas, matyti, jog Latvijos įmonių mokėjimo pavedimuose nebuvo įvardinta mokėjimų paskirtis bei atliktų mokėjimų pagrindas, todėl sąskaitos išrašuose nurodyta informacija nėra pakankamas įrodymas Pareiškėjo paaiškinimui patvirtinti. Pervedamos pinigus Pareiškėjui, Latvijos bendrovės SIA „R1“ ir SIA „N1“ Pareiškėjo, kaip tarpininko, vaidmens nepažymėjo. Tuo pačiu išrašuose nurodytos informacijos niekaip negalima nesusieti ir su fiziniu asmeniu S. M. .

Pagal Pareiškėjo paaiškinimą, jokie ryšiai su Latvijos įmonėmis jo nesieja, paskolų sutarčių nepasirašinėjo, pinigų iš bendrovių nesiskolino, o į jo sąskaitą pervesti pinigai buvo pervesti jo kaimyno S. M. prašymu ir atiduoti jam, tačiau jokiais raštiškais dokumentais nei lėšų

gavimo, nei perdavimo S. M. jis nebuvo įforminęs ir tikrinimui nepateikė. Inspekcija pastebi, jog toks S. M. elgesys, kai jis, visiškai nepaisydamas pinigų praradimo rizikos, be jokių raštu įformintų dokumentų perveda (duoda nurodymą Latvijos įmonei pervesti) nemažą pinigų sumą kitiems asmenims, yra nelogiškas. Todėl Pareiškėjo paaiškinimai bei parodymai, Inspekcijos vertinimu, yra neįtikinami ir nėra pakankami Pareiškėjo skundo teiginiams pagrįsti.

Inspekcijos tvirtinimu, nesant pakankamų rašytinių įrodymų (dokumentų), patvirtinančių Pareiškėjo, kaip tarpininko, statusą pervedant ginčo sumas, esant neįtikinamiems bei tarpusavyje prieštaraujantiems su Pareiškėjo nurodytais tarpininkavimo santykiais turėjusių būti susijusių asmenų paaiškinimams, Pareiškėjo nurodyti argumentai laikytini nepagrįstais. Tuo tarpu esant nustatytam pinigų pervedimo į Pareiškėjo asmeninę sąskaitą faktui bei nesant įrodymų apie kokį nors kitą ginčo pinigų sumos patekimo į Pareiškėjo asmeninę sąskaitą pagrindą, centrinis mokesčių administratorius nurodo neturintis pagrindo ginčo 416040,10 Lt (115570 Eur ir 17000 Lt) sumą traktuoti kaip nors kitaip, nei laikyti ją Pareiškėjo pajamomis. Tai, kad Pareiškėjas tą pačią dieną iš savo sąskaitos lėšas išgrynino, neturi reikšmės, nes atitinkama pinigų suma buvo tapusi Pareiškėjo pajamomis ir nėra svarbu, kiek laiko atitinkamas pajamas Pareiškėjas turėjo savo žinioje.

Nurodoma, jog pagal 2008 m. galiojusio GPMĮ 6 str. 1 dalies nuostatas Pareiškėjo gautos 416040,10 Lt pajamos pagrįstai apmokestintos pritaikius 24 proc. tarifą. Pritaikiusi už 2008 m. taikytiną 3840 Lt metinį neapmokestinamųjų pajamų dydį (MNPD), Vilniaus AVMI teisėtai ir pagrįstai apskaičiavo bei nurodė Pareiškėjui sumokėti 28651,53 Eur GPM. Vadovaujantis MAĮ 140, 139 straipsnių, 96 str. 1 d. 2 punkto, 97 str. 2 dalies, 98 ir 99 straipsnių, 66 str. 4 dalies nuostatomis, GPMĮ 36 str. 2 dalimi, nuo akte mokesčių įstatymų nustatyta tvarka papildomai apskaičiuotos 28652 Eur GPM sumos akto tvirtinimo metu Pareiškėjui pagrįstai apskaičiuota 21263 Eur GPM delspinigių ir skirta 10 proc. dydžio 2865 Eur (28652 Eur x 10 proc.) GPM baudos suma. Įstatymai nenumato galimybės neskirti baudos už pažeidimus, kuriuos padarė Pareiškėjas.

Centrinis mokesčių administratorius sprendime pažymi, jog tai, kad SIA „R1“ bei SIA „N1“ Latvijos mokesčių administratoriui nepateikė jokio atsakymo į paklausimus ir neatsakė, kokie ryšiai sieja Pareiškėją su minėta bendrove, negali būti pagrindu naikinti ginčijamą Vilniaus AVMI sprendimą, nes tai nepaneigia pinigų pervedimo į Pareiškėjo asmeninę sąskaitą banke fakto. Įrodymus, kad SIA „R1“ ir SIA „N1“ Pareiškėjui pervestos lėšos nepagrįstai apmokestintos (Pareiškėjui neatsirado prievolės šių lėšų deklaruoti įstatymų nustatyta tvarka ir sumokėti priklausančius mokesčius), turi pateikti ne mokesčių administratorius, o mokesčių mokėtojas, kuriam tokia prievolė atsirado (MAĮ 67 str. 2 dalis). Mokesčių mokėtojas turėtų pateikti tokius leistinus įrodymus, kurie suponuotų priešingą išvadą, nei daro mokesčių administratorius. Pareiškėjo paaiškinimas, kad „teisės aktai neįpareigoja mokesčių mokėtojo saugoti atitinkamus dokumentus“, Inspekcijos vertinimu, nepaneigia Pareiškėjo teisės teikti kitus leistinus įrodymus savo pozicijai pagrįsti. Pareiškėjo teiginiai nėra pagrįsti, kol nėra patvirtinti atitinkamais faktiniais duomenimis. Nagrinėjamu atveju Pareiškėjas nei patikrinimo metu, nei pastabų ar skundo nagrinėjimo metu nepateikė nei S. M. prašymo pervesti ginčijamas lėšas į Pareiškėjo sąskaitą, nei įrodymų, jog išgryninti pinigai buvo perduoti minėtam asmeniui, todėl jo argumentai yra nepagrįsti.

Tai, kad mokesčių administratorius nenustatė, jog pagerėjo Pareiškėjo turtinė padėtis, kad jis disponuoja nurodyto dydžio lėšomis, ar kad Pareiškėjas įsigijo registruotino kilnojamojo ar nekilnojamojo turto, Inspekcijos teigimu, neįrodo, kad Pareiškėjas ginčo pajamų negavo ir jų neturi, nes patikrinimo metu buvo nustatyta, kad Pareiškėjas išėmė iš savo atsiskaitomosios sąskaitos minėtą pinigų sumą grynaisiais ir tai patvirtina, kad jis pinigais disponavo (disponuoja).

Atsakant į Pareiškėjo argumentus, kad Vilniaus AVMI neišsiaiškino visų apmokestinimui reikšmingų aplinkybių ir privalėjo kreiptis į teisėsaugos instituciją, kad nustatytų tikrąją pervestų lėšų paskirtį asmenims, kurie lėšas išgrynino ir koku tikslu tai buvo padaryta, sprendime pažymima, kad MAĮ 114 straipsnis įtvirtina, jog mokesčių administratorius savarankiškai pasirenka tikrintinus mokesčių mokėtojus, nustato tikrinimo mastą ir laiką. Remiantis šia nuostata,

teisėjų kolegija yra pasisakiusi, kad MAĮ mokesčių administratoriui suteikia diskrecijos teisę pasirinkti mokestinio patikrinimo laikotarpį bei vienokią ar kitokią mokestinio patikrinimo kryptį, o patikrinimą atliekantis pareigūnas šią kryptį gali pasirinkti teisingiausiai, visapusiškai ir objektyviai įvertinus aplinkybių visetą (LVAT 2010-03-04 nutartis adm. byloje Nr. A⁵⁵⁶-474/2010). Taip pat pažymima, kad iš bylos duomenų matyti, jog Pareiškėjo atstovas 2014-02-19 kreipėsi į Vilniaus apygardos prokuratūrą (toliau – VAP) prašydamas įvertinti S. M. veiksmų teisėtumą ir pripažinti Pareiškėją nukentėjusiuoju. VAP prašymą persiuntė Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai, kuri 2014-05-07 nutarimu Nr. AT-10-1-8-99 atsisakė pradėti ikiteisminį tyrimą S. M. atžvilgiu, jo veikloje nesant nusikalstamų veikų.

Dėl Pareiškėjo amžiaus ir patirties stokos atliekant finansines operacijas Inspekcijos sprendime pažymima, kad Pareiškėjas ginčijamų sandorių metu buvo pilnametis, visiškai atsakantis už savo veiksmus ir jų sukeltas pasekmes, todėl nagrinėjamu atveju Pareiškėjo amžius ar patirtis nelaikytini aplinkybe, paneigiančia patikrinimo metu surinktų duomenų pagrįstumą.

Atsižvelgiant į tai, kad Pareiškėjas nepateikė jokių įrodymų apie tai, jog minėtos pinigines lėšos netapo jo disponuojamomis lėšomis, sprendime konstatuojama, kad Vilniaus AVMI pagrįstai Pareiškėjo į sąskaitą gautas lėšas pripažino Pareiškėjo gautomis apmokestinamosiomis B klasės pajamomis. Inspekcijos vertinimu, Vilniaus AVMI 2015-06-19 sprendimo Nr. (4.65)-FR0682-394 išvados ir jame papildomai apskaičiuotos mokesčių sumos yra pagrįstos pakankamais įrodymais, todėl yra tvirtintinos.

Pareiškėjas nesutinka su ginčijamu Inspekcijos 2015-09-15 sprendimu Nr. 68-164 ir 2015-10-11 skunde nurodo, kad sprendimas yra neteisėtas, šališkas bei pagrįstas prielaidomis, o ne įrodymais.

Pareiškėjo vertinimu, Inspekcija neišsiaiškino visų būtinų apmokestinimui aplinkybių, nepagrįstai savo sprendime rėmėsi MAĮ 114 straipsnio nuostatomis, atsižvelgiant į kurias, Pareiškėjo manymu, tik Inspekcija, būdama centriniu mokesčių bei viešuoju administratoriumi ir disponuodama jos turima informacija, bei dėl savo užimamos padėties galėdama gauti jos papildomai, galėjo išsiaiškinti visas aplinkybes ir, įvertinusi Pareiškėjo argumentus, nepriimti skundžiamo sprendimo.

Inspekcija sprendime nurodo, kad mokestinio tyrimo metu siekiant nustatyti, koku pagrindu SIA „R1“ ir SIA „N1“ į Pareiškėjo asmeninę sąskaitą banke pervedė piniginių lėšų bei kokie ryšiai sieja Pareiškėją su minėtomis bendrovėmis, buvo kreiptasi į Latvijos Respublikos mokesčių administratorių, kuris informavo, kad SIA „R1“ pagrindinė vykdoma veikla – didmeninės prekybos agentai, bendrovės valdybos narys – A. A. . SIA „R1“ Latvijos mokesčių administratoriui jokio atsakymo į paklausimus nepateikė, todėl apie pinigų pervedimą T. K. informacijos nėra. Latvijos Respublikos mokesčių administratorius informavo, kad SIA „N1“ oficialus asmuo yra Lietuvos pilietis O. K. , jos vykdoma veikla – namų apyvokos ir higienos prekių gamyba. Bendrovė išregistruota iš pridėtinės vertės mokesčių mokėtojų registro, ataskaitų neteikia ir nurodytu adresu nerandama, Latvijos mokesčių administratorius neturi informacijos apie pinigų pervedimą T. K. .

Skunde nurodoma, jog atsižvelgiant į tai, kad Pareiškėjas Vilniaus AVMI 2012-06-02 pateiktame paaiškinime nurodė, kad jokių sąsajų su SIA „R1“ ir SIA „N1“ neturi, jokių sandorių nesudarė, o minėtos pinigines lėšas į jo sąskaitą buvo pervestos S. M. prašymu, nes draugo T. M. tėvas S. M. paprašė pasinaudoti banko sąskaita bei visas į sąskaitą minėtų bendrovių pervestas pinigines lėšas jis (T. K.) išgrynino banke ir atidavė S. M. , taip pat į tai, kad SIA „R1“ ir SIA „N1“ Latvijos mokesčių administratoriui nepateikė jokio atsakymo į jo siūstus paklausimus, bendrovės yra išregistruotos iš pridėtinės vertės mokesčių mokėtojų registro, ataskaitų neteikia ir nurodytu adresu nerandamos, darytina išvada, kad Inspekcija neturi jokių įrodymų ar informacijos, kurių pagrindu būtų galima apmokestinti į Pareiškėjo sąskaitą pervestas ir Pareiškėjo išgrynintas lėšas. Tai, kad šių bendrovių lėšos pervestos į Pareiškėjo sąskaitą buvo skirtos ne Pareiškėjui, o S. M. patvirtina liudytojų A. B. ir V. J. parodymai.

Pasak Pareiškėjo, Inspekcija bei Vilniaus AVMI, kurioms pagal MAĮ 67 str. 1 dalį tenka pareiga įrodyti mokesčių mokėtoju apskaičiuotų mokesčio ir su juo susijusių sumų pagrįstumą, privalėjo išsiaiškinti, ar įmonių pervestos lėšos iš tikrųjų buvo skirtos būtent Pareiškėjui ir ar būtent Pareiškėjas pasinaudojo iš šių Latvijos bendrovių gautomis lėšomis. Pareiškėjo bei kitų asmenų duoti parodymai bei byloje surinkti duomenys suponuoja priešingą išvadą, nei savo sprendime padarė Inspekcija.

Skunde nurodoma, kad Inspekcija deklaratyviai nurodo, jog Pareiškėjas nėra pateikęs jokių jam apskaičiuotų mokesčių nepagrįstumą patvirtinančių įrodymų. Su tokiu teiginiu Pareiškėjas nesutinka, nes yra nurodęs, kad jokio pelno negavo, į jo sąskaitą pervestas lėšas išsigyrynino ir atidavė S. M. . Šiuos Pareiškėjo parodymus patvirtina ir liudytojų V. J. bei A. B. parodymai, kurių banko sąskaitomis taip pat buvo pasinaudota tokiu pačiu būdu išgryninant lėšas. Iš dalies Pareiškėjo parodymus patvirtina O. K. parodymai, iš kurių matyti, kad SIA „R1“ ir SIA „N1“ dalyvių (direktoriaus ir steigėjų) vykdyta veikla yra galimai neskaidri. Todėl konstatuojama, kad byloje yra pakankamai įrodymų, pagrindžiančių Pareiškėjo poziciją bei jo dėstomas aplinkybes.

Inspekcija sprendime nurodo, kad Pareiškėjas sandorių metu buvo 20 metų amžiaus, t. y. buvo pilnametis, visiškai atsakantis už savo veiksmus ir jų sukeltas pasekmes, todėl Pareiškėjo amžius nelaikytinas aplinkybe, paneigiančia patikrinimo metu surinktus duomenis. Skunde pažymima, kad Pareiškėjas neįvardijo amžiaus, buvusio sandorių metu, kaip aplinkybės, paneigiančios patikrinimo metu surinktus duomenis. Pareiškėjas rašytinėse pastabose nurodė, jog tuo metu, kai įvyko bankinės lėšų išgryninimo operacijos, jis buvo 20 metų amžiaus ir neturėjo pakankamai patirties su finansinėmis operacijomis, kad galėtų visas jas fiksuoti taip, kaip fiksuoja asmenys, turintys atitinkamos patirties. Pareiškėjui nebuvo pagrindo abejoti operacijų teisėtumu, nes visos jos buvo atliekamos banke, t. y. Pareiškėjas, būdamas pakankamai jaunas ir neturintis pakankamai patirties su finansinėmis operacijomis, neturėdamas išsilavinimo, nežinojo, kad perduodant išgrynintus pinigus S. M. privalėjo su pastaruoju sudaryti pinigų priėmimo–perdavimo aktą ar kažkokį kitą pinigų perdavimą patvirtinantį dokumentą, Šiuo atveju Pareiškėjo amžius ir nepakankama patirtis su finansinėmis operacijomis kitų aukščiau nurodytų aplinkybių kontekste suponuoja tai, kad kitas asmuo (S. M.) pasinaudojo tokiu Pareiškėjo finansiniu neišprusimu, jaunatvišku patiklumu bei pasitikėjimu vyresniais žmonėmis tam, kad gautų iš jo mokestinės naudos, t. y. S. M. Pareiškėjo pagalba gautų iš SIA „R1“ ir SIA „N1“ pinigų, nežinia už kokią veiklą, o mokesčius už jį sumokėtų niekuo dėtas Pareiškėjas.

Pareiškėjas skunde remiasi GPMĮ 2 str. 14 dalimi, numatančia, kad pajamos – tai pozityviosios pajamos, priskiriamos Europos ekonominių interesų grupės pajamos, nutraukus gyvybės draudimo sutartis ar išstojus iš pensijų fondo grąžinamos įmokos (ar jų dalis), atlygis už atliktus darbus, suteiktas paslaugas, už perduotas ar suteiktas teises, už parduotą ar kitaip perleistą, investuotą turtą ar lėšas ir (arba) kita nauda pinigais. Pasak Pareiškėjo, akivaizdu, kad įstatymas pozityviųjų pajamų apmokestinimą sieja su pinigų gavimu. Tai, kad Pareiškėjas į savo asmeninę sąskaitą gavo mokestinio patikrinimo metu nustatytas pinigų sumas, nereiškia, kad būtent jis gavo finansinės naudos. Išgryninti pinigai buvo perduoti trečiajam asmeniui S. M. , ko pastarasis iš esmės neginčija ir ką patvirtina A. B. ir V. J. parodymai, todėl skunde daroma išvada, kad Pareiškėjas pozityviųjų pajamų negavo. Pareiga pagrįsti mokesčių mokėtoju apskaičiuotas mokesčio ir su juo susijusias sumas tenka mokesčių administratoriui, tačiau Inspekcija šiuo atveju neįrodė, kad Pareiškėjas šiais pinigais pasinaudojo, t. y. kad būtent jis gavo finansinės naudos.

Skunde Inspekcijos pozicija, grindžiama S. M. duotais parodymais apie tai, kad jis jokių reikalų su Pareiškėju nėra turėjęs ir Pareiškėjo pavardė jam nėra girdėta, vertinama kritiškai, nes iš byloje surinktų įrodymų viseto matyti, kad būtent S. M. buvo skirtos SIA „R1“ ir SIA „N1“ į Pareiškėjo sąskaitą pervestos pinigines sumos ir būtent S. M. tuos pinigus pasisavino.

Atkreipiamas dėmesys į tai, kad, Pareiškėjo žiniomis, Inspekcija yra apmokestinusi ir S. M. gautas pinigines sumas, kurios gali būti gautos iš Pareiškėjo, todėl laikytina, kad mokesčių administratorius apmokestino tas pačias lėšas du kartus ir toks apmokestinimas neatitinka apmokestinimo teisingumo principo.

Skunde remiamasi GPMĮ 36 str. 2 dalies, MAĮ 139 str. 1 dalies nuostatomis ir tvirtinama, jog atsižvelgiant į tai, kad mokestinė nepriemoka Pareiškėjui yra apskaičiuota neteisėtai, taip pat neteisėtai Pareiškėjui yra apskaičiuoti delspinigiai bei paskirta bauda. Vadovaujantis tuo, kas išdėstyta skunde, prašoma panaikinti Inspekcijos 2015-09-15 sprendimą Nr. 68-164.

Komisija konstatuoja, kad Pareiškėjo skundas atmetinas, ginčijamas Inspekcijos 2015-09-15 sprendimas Nr. 68-164 tvirtintinas.

Nagrinėjamo mokesčio ginčo esmė – ar pagrįstai mokesčių administratorius Pareiškėjo į banko sąskaitą iš Latvijos įmonių SIA „R1“ ir SIA „N1“ 2008 m. gautas pinigines lėšas – 115570 Eur ir 17000 Lt priskyrė kitoms GPM apmokestinamoms B klasės pajamoms ir apmokestino GPM.

Byloje nustatyta, jog Pareiškėjas į asmeninę banko sąskaitą „Swedbank“, AB, 2008 m. iš SIA „R1“ ir SIA „N1“ dalimis (atlikti 6 mokėjimo pavedimai) gavo iš viso 120493,54 Eur pinigines lėšas, kurias tą pačią ar kitą po jų pervedimo į sąskaitą dieną išgrynino. Minėtos pinigų sumos pervedimo į Pareiškėjo sąskaitą, jos išgryninimo faktai yra nustatyti ir Pareiškėjas jų neginčija. Tačiau Pareiškėjas tvirtina, jog šios pinigines lėšas nebuvo jo pajamos, nes išgryninti pinigai iš karto buvo perduoti trečiajam asmeniui S. M., kuris tik pasinaudojo Pareiškėju ir jo sąskaita, kad gautų iš nurodytųjų Latvijos įmonių neapmokestintų piniginių lėšų. Pažymėtina, kad Pareiškėjas savo skunde neišdėstė argumentų ir nepareiškė reikalavimų dėl aritmetinio GPM bei su šiuo mokesčiu susijusių delspinigių ir baudos sumų apskaičiavimo, o pateikė reikalavimus tik dėl įrodymų vertinimo ir teisinio nustatytų faktinių aplinkybių kvalifikavimo.

Pagal ginčui aktualiui laikotarpiu galiojusio GPMĮ (originali 2002-07-02 įstatymo Nr. IX-1007 redakcija) 5 str. 1 dalį GPM objektas yra gyventojų pajamos, o šio straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad nuolatinio Lietuvos gyventojų pajamų mokesčio objektas yra pajamos, kurių šaltinis yra Lietuvoje ir ne Lietuvoje, išskyrus šio straipsnio 3 dalyje nurodytą atvejį. Pagal GPMĮ 3 straipsnį pajamų mokesčių moka pajamų gavęs ir (arba) pajamų uždirbęs gyventojas. Pagal GPMĮ 2 str. 14 dalies nuostatas pajamos – pozityviosios pajamos, priskiriamos Europos ekonominių interesų grupės pajamos, taip pat per mokesčio laikotarpį gautas atlygis už atliktus darbus, suteiktas paslaugas, už perduotas ar suteiktas teises, už perduotą ar kitaip perleistą, investuotą turtą ar lėšas ir (arba) kita nauda pinigais ir (arba) natūra, išskyrus, šios straipsnio dalies 1–9 punktuose išvardintas gyventojų gaunamas pinigines lėšas ar kitą naudą, kurios nėra laikomos gyventojų pajamomis ir nėra GPM objektas. GPMĮ 8 str. 1 dalyje nustatyta, kad pajamos pripažįstamos jų gavimo momentu, o to paties straipsnio 2 dalyje (2004-04-08 įstatymo Nr. IX-2103 redakcija) nurodyta, jog pajamų, išskyrus pozityviasias pajamas bei priskiriamas Europos ekonominių interesų grupės pajamas, gavimo momentu laikomas momentas: 1) kai pajamos bet kokia forma faktiškai gaunamos <...>. Pagal GPMĮ 22 str. 2 dalį (2003-11-25 įstatymo Nr. IX-1848 redakcija) gyventojų pajamos, gautos iš užsienio vieneto, nepriskiriamos A klasės pajamoms. Minėto straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad B klasės pajamoms priskiriamos visos A klasei nepriskiriamos pajamos. Pagal GPMĮ 25 str. 1 ir 2 dalies nuostatas pajamų mokesčių nuo pajamų, pagal mokesčio mokėjimo tvarką priskiriamų B klasės pajamoms, GPMĮ nustatyta tvarka deklaruoja, apskaičiuoja ir sumoka pats nuolatinis Lietuvos gyventojas, vadovaudamasis šio įstatymo 27 straipsnyje nustatyta tvarka.

Apibendrinant pacituotas GPMĮ nuostatas darytina išvada, jog prievolė mokėti GPM kyla *nuolatiniam Lietuvos gyventojui, kuris faktiškai bet kokia forma gavo pajamų ir kurių šaltinis yra Lietuvoje ir ne Lietuvoje*. Pareigą deklaruoti B klasės pajamas, kuriomis yra pripažintos ir ginčo pajamos, ir, jei tokios pajamos priskiriamos apmokestinamosioms, – apskaičiuoti bei sumokėti atitinkamo dydžio GPM, GPMĮ nustato šias pajamas faktiškai gavusiam nuolatiniam Lietuvos gyventojui.

Šioje mokesčio ginčo byloje vertinant apmokestinimo GPM pagrįstumą konstatuotina, jog piniginių lėšų suma, Pareiškėjo gauta iš Latvijos įmonių, neapmokestinama GPM, tik jeigu yra įrodymų, patvirtinančių, jog tai nėra Pareiškėjo pajamos arba jeigu jos pripažįstamos neapmokestinamosiomis pajamomis. Taigi nagrinėjamo ginčo baigtis betarpiškai susijusi su

surinktų faktinių duomenų įvertinimu, kas neatsiejama nuo įrodymų instituto taikymo mokestinių ginčų byloje.

LVAT, pasisakydamas dėl įrodymų vertinimo, savo jurisprudencijoje ne kartą yra nurodęs, kad konstatuoti tam tikro fakto buvimą ar nebuvimą galima tik remiantis byloje surinktų įrodymų visuma, o ne atskirais įrodymais. Nustatant teisiškai reikšmingas aplinkybes, turi būti įvertintas surinktų įrodymų pakankamumas, jų nuoseklumas, galimi prieštaravimai, logiškumas, atitinkamų duomenų nurodymo aplinkybės, įrodymų šaltinių patikimumas. Įrodymų vertinimas, kaip objektyvios tiesos nustatymo procesas, grindžiamas subjektyviu faktoriumi – vidiniu įsitikinimu. Vidinis įsitikinimas – tai ne išankstinis įsitikinimas, nuojauta, o įrodymais pagrįsta išvada, kuri padaroma iš surinktų įrodymų, kada išnagrinėjami reikšmingi faktai, iškeliamos ir ištiriamos galimos versijos, įvertinamas kiekvienas įrodymas atskirai ir jų visuma (pavyzdžiui, LVAT 2011-06-30 nutartis adm. byloje Nr. A⁸²²-2663/2011; 2011-12-12 nutartis adm. byloje Nr. A⁶⁶²-3435/2011; 2012-01-12 nutartis adm. byloje Nr. A⁵⁵⁶-33/2012; 2012-10-25 sprendimas adm. byloje Nr. A⁵⁵²-2795/2012 ir kt.).

LVAT taip pat ne kartą yra akcentavęs, kad pareiga pagrįsti aplinkybes, jog į fizinio asmens asmeninę sąskaitą pervestos piniginės lėšos nėra jo pajamos arba tai yra neapmokestinamosios pajamos, tenka mokesčių mokėtojui. LVAT tokio pobūdžio bylose (pavyzdžiui, 2011-01-20 nutartis adm. byloje Nr. A⁴⁴²-60/2011, 2010-11-08 nutartis adm. byloje Nr. A⁵⁵⁶-1527/2010, 2011-01-24 nutartis adm. byloje Nr. A⁵⁵⁶-1216/2011, 2012-05-24 nutartis adm. byloje Nr. A⁴⁴²-1601/2012) laikosi pozicijos, kad *būtent mokėtojui tenka pareiga pateikti konkrečius, leistinus ir patikimus įrodymus, kurie pagrįstų jo poziciją, kad tai nėra mokesčio mokėtojo pajamos, ar tai nėra apmokestinamosios pajamos, tuo tarpu nenuoseklūs, priešaringi, įvairiose administravimo veiksmų atlikimo stadijose besikeičiantys paaiškinimai liudija ne mokėtojo naudai. Pagal MAĮ 40 straipsnio nuostatas mokesčių mokėtojas turi atitinkamas pareigas: bendradarbiauti su mokesčių administratoriumi, pateikti mokesčių administratoriui visus patikrinimui atlikti reikiamus dokumentus, kompiuteriu tvarkomos apskaitos duomenis bei kitą informaciją (MAĮ 40 str. 1 d. 8 punktas), todėl mokėtojas turi būti rūpestingas ir atsakingas, rūpintis dokumentais, pagrindžiančiais savo veiksmų atlikimą.*

Komisijos vertinimu, kuris yra grindžiamas atlikta mokesčio ginčo bylos faktinių aplinkybių sistemine analize, nagrinėjamu atveju mokesčių administratoriaus pagrįstai Pareiškėjo į banko sąskaitą iš Latvijos įmonių SIA „R1“ ir SIA „N1“ 2008 m. gautas piniginių lėšų sumas pripažino Pareiškėjo gautomis kitomis GPM apmokestinamomis B klasės pajamomis. Šią išvadą patvirtina žemiau išdėstytos aplinkybės.

Pareiškėjas nepateikė jokių juridinę galią turinčių dokumentų, patvirtinančių jo, kaip tarpininko tarp nurodytųjų Latvijos įmonių ir S. M., kuriam, Pareiškėjo tvirtinimu, jis perdavė į savo asmeninę banko sąskaitą gautas ir išgrynintas pinigines lėšas, statusą. Pažymėtina, jog Pareiškėjo atstovas dar 2014-01-10 pranešime vietos mokesčių administratoriui patvirtino, jog Pareiškėjas pateikti dokumentų dėl lėšų gavimo ir jų perdavimo negali, nes tokių dokumentų neturi.

Mokesčio ginčo byloje nustatyta, kad mokėjimo nurodymuose, kuriais buvo pervedamos ginčo piniginės lėšos, nurodyta mokėjimo paskirtis – „RIBOTOS ATSAKOMYBĖS BENDROVĖ „R1“, pagal sutartį Nr. 08/TK-01“, „N1 UAB V. 50 pagal paskolos sutartį Nr. 120715“, iki galo neatskleidžia atliktų mokėjimų pagrindo. Pareiškėjas mokesčių administratoriui teiktame 2012-07-16 paaiškinime nurodė, jog jokie ryšiai jo su minėtomis Latvijos įmonėmis nesieja, jokių sandorių su jomis nebuvo sudaręs. Mokesčių administratoriui patikrinimo metu kreipęsis į Latvijos mokesčių administratorių siekiant išsiaiškinti, koku pagrindu Latvijos įmonės pervedė į Pareiškėjo sąskaitą ginčo pinigines lėšas, kokie ryšiai sieja šias bendroves su Pareiškėju, Latvijos mokesčių administratorius pranešė informacijos apie pinigų pervedimą Pareiškėjui neturintis, nes SIA „R1“ ir SIA „N1“ nurodytais adresais nerandamos, į mokesčių administratoriaus siunčiamus paklausimus neatsako. SIA „N1“ atstovo Lietuvos piliečio O. K. mokesčių administratoriui pateikti paaiškinimai patvirtina aplinkybes, jos ši bendrovė vykde galimai fiktyvią veiklą.

Komisija pažymi, jog visas šias aukščiau nurodytas aplinkybes Pareiškėjas savo skunde klaidingai traktuoja kaip neįrodančias jo gautų lėšų apmokestinimo GPM pagrįstumo. Esant šioms aplinkybėms nėra galimybių patikrinti Pareiškėjo nurodytos versijos dėl ginčo piniginių lėšų gavimo ir jų panaudojimo. Pažymėtina, kad Pareiškėjo versijos, jog pinigines lėšas į jo sąskaitą buvo pervestos draugo tėvo S. M. prašymu, kuris paprašė pasinaudoti Pareiškėjo banko sąskaita, bei kad visas gautas ir išgrynintas pinigines lėšas Pareiškėjas atidavė šiam asmeniui, nepatvirtina jokie kiti byloje esantys įrodymai. Pareiškėjas 2012-07-16 paaiškinime teigė, kad su S. M. buvo pasirašęs „kažkokią“ sutartį, tačiau nežinantis, ar ją išsaugojo. Tokia sutartis mokesčio ginčo byloje nepateikta. S. M. Latvijos mokesčių administratoriui 2013-04-09 pateiktame paaiškinime nurodė, jog Pareiškėjo pavardė jam nėra girdėta, finansinių sandorių su juo jis neturėjęs, taigi, taip pat nepatvirtino Pareiškėjo nurodytos versijos.

Pareiškėjas skunde tvirtina, jog aplinkybę, kad Latvijos įmonių į jo sąskaitą pervestos lėšos buvo skirtos ne jam, o S. M., patvirtina liudytojų A. B. ir V. J. parodymai. Pareiškėjas taip pat nurodo, jog ir šių asmenų banko sąskaitomis buvo pasinaudota tokiu pačiu būdu išgryninant pinigus. Komisija, atsižvelgdama į šią aplinkybę, į tai, kad nurodytieji asmenys, teikdami paaiškinimus, galėjo būti suinteresuoti nurodyti tiek Pareiškėjui, tiek jiems patiems palankias bei jų poziciją patvirtinančias aplinkybes, A. B. ir V. J. parodymus vertina kritiškai, juolab kad jų nepatvirtina jokie kiti byloje esantys įrodymai.

Komisija pažymi, jog Pareiškėjas yra neteisis tvirtindamas, jog, remiantis GPMĮ 2 str. 14 dalyje įtvirtinta pajamų sąvoka, jis pozityviųjų pajamų negavo, jog mokesčių administratoriui neįrodžius, kad Pareiškėjas į savo sąskaitą gautais pinigais pasinaudojo ir kad būtent jis gavo finansinės naudos, Pareiškėjui papildomai apskaičiuotas GPM yra nepagrįstas. Komisija akcentuoja, jog Pareiškėjas nepateikė jokių įrodymų, patvirtinančių piniginių lėšų perdavimo S. M. aplinkybę, šios aplinkybės nepatvirtina byloje nustatytų faktinių aplinkybių visuma. Be to, atsižvelgiant į aukščiau šiame sprendime cituotas GPMĮ nuostatas, pagal kurias pajamos pripažįstamos jų gavimo momentu, t. y. kaip bet kokia forma yra gaunamos, sutiktina su ginčijamame Inspekcijos sprendime, remiantis LVAT 2011-01-20 nutartimi adm. byloje Nr. A⁴⁴²-60/20011, išdėstyta pozicija, jog nagrinėjamu atveju yra reikšminga tik tai, kad atitinkama pinigų suma buvo tapusi Pareiškėjo pajamomis ir nėra svarbu, kiek laiko atitinkamas pajamas Pareiškėjas turėjo savo žinioje ar kaip vėliau jas panaudojo.

Atsižvelgdama į nagrinėjamo mokesčio ginčo byloje surinktus įrodymus, aukščiau aptartas įrodinėjimo naštos paskirstymo šios kategorijos mokesčiuose ginčiuose nuostatas, Komisija daro išvadą, jog nagrinėjamu atveju mokesčių administratorius tinkamai įrodė priimtų sprendimų dėl Pareiškėjo apmokestinimo pagrįstumą. Tuo tarpu Pareiškėjo teikti paaiškinimai, nepagrįsti jokiais įrodymais, nepaneigia mokesčių administratoriaus įrodymų visuma pagrįstos pozicijos dėl į Pareiškėjo sąskaitą gautų piniginių lėšų kvalifikavimo bei jų apmokestinimo. Piniginių lėšų pervedimo į Pareiškėjo asmeninę sąskaitą faktas yra nustatytas ir neginčijamas, Pareiškėjas nepateikė jokių įrodymų, jog į sąskaitą gautos lėšos nėra jo pajamos arba yra neapmokestinamosios pajamos, todėl sutiktina su ginčijamame sprendime išdėstyta Inspekcijos pozicija, kad Pareiškėjo į sąskaitą gauta 120493,54 Eur suma pagrįstai buvo priskirta Pareiškėjo gautoms kitoms GPM apmokestinamosioms B klasės pajamoms ir apmokestinta GPM.

Mokesčių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 155 str. 4 dalimi, n u s p r e n d ž i a:

Patvirtinti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2015-09-15 sprendimą Nr. 68-164.

Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokesčių ginčų komisijos sprendimu dėl mokesčio ginčo, turi teisę šį sprendimą apskųsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102

Vilnius). Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos sprendimo įteikimo dienos. Mokesčių administravimo įstatymo 164 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad dokumentų, siunčiamų registruotu laišku, įteikimo mokesčių mokėtojui diena laikoma penkta darbo diena, einanti po mokesčių administratoriaus siunčiamos korespondencijos perdavimo paštui dienos.

Komisijos pirmininkė

Edita Veršeliene

Komisijos nariai

Laura Milašiūtė

Rasa Stravinskaitė

Andrius Venius

Lina Vosyliene